বিভাগীয় মুখপত্র - ২০২৪
অর্থনীতি বিভাগ
জাঁজী হেমনাথ শর্মা মহাবিদ্যালয়

সাঁজাল

প্রথম সংখ্যা

প্রকাশ কাল-
২৫ জুলাই ২০২৪

সম্পাদক
চয়নিকা বড়া

বিভাগীয় মুখপত্ৰ- ২০২৪

অৰ্থনীতি বিভাগ

জাঁজী হেমনাথ শৰ্মা মহাবিদ্যালয়

সঁজাল

প্ৰথম সংখ্যা

সম্পাদক

চয়নিকা বড়া

OFFICE OF THE PRINCIPAL
JHANJI HEMNATH SARMA COLLEGE
(NAAC ACCREDITED WITH 'B +' GRADE)
Established – 1964
JHANJI – 785683
Dist. – Sivasagar (Assam)

Dr. Manjit Gogoi, M. Sc., Ph. D.
Principal
Jhanji H. N. S. College
Website – www.jhanjihnscollege.edu.in
e-mail – jhnscollege@gmail.com
Ph.– 9435703394

শুভেচ্ছা বাণী

জাঁজী হেমনাথ শৰ্মা মহাবিবিদ্যালয়ৰ হীৰক জয়ন্তী উদ্‌যাপনৰ লগত সঙ্গতি ৰাখি "অৰ্থনীতি বিকাশ চ'ৰা"ৰ উদ্যোগত অৰ্থনীতি বিভাগৰ তৰফৰ পৰা এখনি বিভাগীয় মুখপত্ৰ **"সঁজাল"** প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱাৰ বাবে আনন্দ পাইছোঁ । আশাকৰো মহাবিদ্যালয়ৰ অৰ্থনীতি বিভাগৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সমন্বিত প্ৰচেষ্টাত এই মুখপত্ৰখনীয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৃষ্টিমূলক প্ৰতিভা প্ৰকাশত সহায়ক হ'ব ।

এই আলোচনীৰ লগত জড়িত সংশ্লিষ্ট সকলো পক্ষলৈ শুভেচ্ছা জনালোঁ ।

মানজিৎ গগৈ

(ড° মানজিৎ গগৈ)
অধ্যক্ষ
জাঁজী হেমনাথ শৰ্মা মহাবিদ্যালয়
২৮-০৬-২০২৪

Col17

শুভেচ্ছাবাণী

জাঁজী হেমনাথ শৰ্মা মহাবিদ্যালৰ অৰ্থনীতি বিভাগৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ "সাঁজাল"ৰ প্ৰথম সংখ্যা প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱাৰ বাবে অতিশয় আনন্দিত হৈছো। বিভাগৰ মুখপত্ৰ এখনে বিভাগটোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক বিকাশ সাধন কৰাৰ লগতে বিভাগটোৰ বিভিন্ন তথ্য পাতি সন্নিবিষ্ট কৰাত অৰিহণা যোগায়। আশা ৰাখিছোঁ অৰ্থনীতি বিভাগৰ মুখপত্ৰখনিত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ সৃজনী প্ৰতিভাৰ বিকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সম্ভাৱনাৰ নতুন দুৱাৰ মুকলি কৰিব। অনাগত সময়ত মুখপত্ৰখনিত গল্প ,কবিতা, প্ৰবন্ধ আদি প্ৰকাশ কৰাৰ লগতে সমাজখনৰ বাস্তৱ জীৱনৰ ওপৰত আলোকপাত কৰি সৰ্বাংগ সুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ পোৱাৰ কামনা কৰিলোঁ।

প্ৰথম সংখ্যাটিৰ সুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ পাওঁক। মুখপত্ৰখনি প্ৰস্তুত কৰি তোলাত সজ প্ৰচেষ্টাৰ সৈতে জড়িত সকলোকৈ মোৰ অন্তৰৰ শুভকামনা যাঁচিলো।

ধন্যবাদেৰে -

মিনতি গগৈ
বিভাগীয় মুৰব্বী
অৰ্থনীতি বিভাগ
জাঁজী হেমনাথ শৰ্মা মহাবিদ্যালয়

সম্পাদকীয়

বিশ্ব অৰ্থনৈতিক মঞ্চত ভাৰতে অগ্ৰগতি অব্যাহত ৰখাৰ সমসাময়িক ভাৱে দেশৰ যুৱক-যুৱতী বিশেষকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভূমিকা ক্ৰমান্বয়ে গুৰুত্বপূৰ্ণ হৈ পৰিছে। এই প্ৰজন্মই কেৱল দ্ৰুতগতিত বিকশিত হোৱা অৰ্থনৈতিক পৰিৱেশৰ উত্তৰাধিকাৰী হোৱাই নহয়, পৰ্যাপ্ত আৰু বহনক্ষম উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰতো অনন্য অৱস্থানত আছে। ভাৰত বিশ্বৰ অন্যতম বৃহৎ যুৱ জনসংখ্যাৰে সমৃদ্ধ। সঠিক নিৰ্দেশনা আৰু সুযোগৰ সহায়ত এই যুৱ মনবোৰে শক্তিশালী আৰু স্থিতিস্থাপক অৰ্থনীতিৰ গঢ় দিব পাৰে। বৰ্তমান প্ৰজন্মৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল পূৰ্বৰ যিকোনো প্ৰজন্মতকৈ অধিক সংযুক্ত, অৱগত আৰু উদ্ভাৱনীমূলক। তেওঁলোকৰ হাতত তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিৰ অভূতপূৰ্ব সুবিধা আছে, যাৰ ফলত তেওঁলোকে জৰুৰী অৰ্থনৈতিক সমস্যাৰ সমাধানৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক আৰু সৃষ্টিশীলভাৱে চিন্তা কৰিব পাৰে।

ভাৰতৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে গভীৰ প্ৰভাৱ পেলাব পৰা এটা উল্লেখযোগ্য ক্ষেত্ৰ হ'ল উদ্যোগীকৰণ। ভাৰতত অসংখ্য যুৱ উদ্যোগীৰ নেতৃত্বত 'Startup' সংস্কৃতি গঢ়ি উঠিছে। এই ষ্টাৰ্টআপসমূহে কেৱল কৰ্মসংস্থাপন সৃষ্টি কৰাই নহয়,স্বাস্থ্যসেৱা আৰু শিক্ষাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি কৃষি আৰু বহনক্ষমতালৈকে সকলোকে সম্বোধন কৰি উদ্ভাৱনীমূলক সমাধান বজাৰলৈ আনিছে। উদ্যোগীকৰণৰ মনোভাৱ গঢ়ি তুলি মহাবিদ্যালয়সমূহে পৰৱৰ্তী প্ৰজন্মৰ ব্যৱসায়িক নেতাৰ সৃষ্টিত সহায় কৰিব পাৰে যি অৰ্থনৈতিক বিকাশ আৰু কৰ্মস্থাপন সৃষ্টিত অৰিহণা যোগাব । তদুপৰি শিক্ষাত ডিজিটেল সাক্ষৰতা আৰু প্ৰযুক্তিৰ ওপৰত ক্ৰমাৎ গুৰুত্ব দিয়া বিষয়টোৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক আধুনিক অৰ্থনীতিৰ লগত প্ৰাসংগিক দক্ষতা বিকাশৰ বাবে শক্তিশালী কৰি তুলিছে। ডিজিটেল ইণ্ডিয়া অভিযানৰ দৰে পদক্ষেপৰ লক্ষ্য ভাৰতক ডিজিটেল-সবল সমাজ আৰু জ্ঞান অৰ্থনীতিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰা।

তদুপৰি জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ আগতীয়া ভাবুকিৰ সন্মুখীন হোৱা বিশ্বৰ সন্মুখত বহনক্ষম উন্নয়ন এতিয়া বিকল্প নহয় বৰঞ্চ এক প্ৰয়োজনীয়তা হৈ পৰিছে। আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নৱীকৰণযোগ্য শক্তি প্ৰকল্পৰ পৰা আৰম্ভ কৰি আৱৰ্জনা ব্যৱস্থাপনাৰ সমাধানলৈকে বহনক্ষম পদ্ধতিৰ পোষকতা আৰু ৰূপায়ণ কৰিব পাৰে। তদুপৰি অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত শিক্ষাৰ ভূমিকাক অতিৰঞ্জিত কৰিব নোৱাৰি। গুণগত শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক অৰ্থনীতিলৈ ফলপ্ৰসুভাৱে অৰিহণা যোগাবলৈ প্ৰয়োজনীয় জ্ঞান আৰু দক্ষতাৰে সজ্জিত কৰে। সেয়েহে শিক্ষানুষ্ঠানসমূহে এনে এক পাঠ্যক্ৰম প্ৰদান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব যিটো কেৱল শৈক্ষিকভাৱে কঠোৰ নহয়, বৰ্তমানৰ অৰ্থনৈতিক পৰিকাঠামোৰ সৈতেও প্ৰাসংগিক। ইয়াৰ ভিতৰত ব্যৱহাৰিক প্ৰশিক্ষণ, ইন্টাৰ্ণশ্বিপ আৰু উদ্যোগৰ সৈতে অংশীদাৰিত্ব অন্তৰ্ভুক্ত, যি শিক্ষণ আৰু বাস্তৱ জগতৰ প্ৰয়োগৰ মাজৰ ব্যৱধান দূৰ কৰিব পাৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক স্থানীয়ভাৱে কাম কৰাৰ লগতে বিশ্বব্যাপী চিন্তা কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰা উচিত। এই বিশ্বমুখী দৃষ্টিভংগীয়ে তেওঁলোকক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সুযোগ আৰু প্ৰত্যাহ্বান চিনাক্ত কৰাত সহায় কৰিব পাৰে।

সামৰণিত ক'ব পাৰি যে বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে দেশৰ অৰ্থনৈতিক ভাৱিষ্যতৰ চাবিকাঠি ধৰি ৰাখিছে। উদ্যোগীকৰণৰ প্ৰাধান্যৰ প্ৰযুক্তি সহায় লৈ, বহনক্ষমতাৰ পোষকতা কৰি আৰু গুণগত শিক্ষা অৰ্জন কৰি তেওঁলোকে ভাৰতক এক সমৃদ্ধিশালী আৰু বহনক্ষম ভৱিষ্যতৰ দিশে আগুৱাই নিব পাৰে। আগন্তুক যাত্ৰা প্ৰত্যাহ্বানমূলক, কিন্তু দৃঢ়তা আৰু উদ্ভাৱনেৰে আজিৰ যুৱক-যুৱতীসকলে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষক

উপকৃত কৰা এক অৰ্থনৈতিক পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত এক বৌদ্ধিক আলোড়নৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব যি নৱ-প্ৰজন্মক বৰ্তমানৰ সমাজত প্ৰচলিত ভোগবাদৰ প্ৰতি লালসা, আলস্যতা, ধৈৰ্যহীনতা, উদাৰহীনতা আদি কুসংস্কাৰৰ পৰা মুক্ত কৰিব। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ বিভাগীয় আলোচনী 'সঁজাল' এনে এক প্ৰয়াস যি আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা যুৱক-যুৱতী সকলৰ মাজত বৌদ্ধিক চেতনা জগাই তুলি মানৱ সম্পদ গঢ় দিয়াত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব।

জাঁজী হেমনাথ শৰ্মা মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱোজ্জল হীৰক জয়ন্তী উদ্‌যাপনৰ লগত সংগতি ৰাখি এই বিভাগীয় মুখপত্ৰখনিৰ প্ৰথম সংখ্যা ই -মাধ্যমত প্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা কৰা হৈছে। মুখপত্ৰখনিৰ প্ৰকাশত আমাক শুভেচ্ছা বাণীৰে ধন্য কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ ড মানজিৎ গগৈ, দিহা-পৰামৰ্শ দি সহায় কৰা বিভাগৰ মাননীয় শিক্ষাগুৰুসকল, বহুমূলীয়া লেখা প্ৰদান কৰি মুখপত্ৰখনিৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰা লেখকসকল তথা সমূহ শুভাকাংক্ষীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

পৰিশেষত 'সঁজাল'ৰ সম্পাদনাৰ ক্ষেত্ৰত হ'ব পৰা সকলো ভুল- ক্ৰটিৰ বাবে ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী হৈ ৰ'লো।

চয়নিকা বড়া
সম্পাদক
স্নাতক তৃতীয় ষান্মাসিক

সূচীপত্ৰ

Problems and prospects of Handloom Weaving Industry in Assam/ 01 *Mrs. Minati Gogoi.*

Changing Population Trends in India in the Post-Independence Period and Some Concerns about Food and Nutrition / 03 *Nirmali Borkakoty.*

Assam's performance in attaining Sustainable Development Goals / 06 *Dr. Priyanka Hazarika.*

India's Booming Startup Ecosystem / 09 *Chandini Sonowal*

Livelihood Diversification and Income Generation / 11 *Jyotishman Lahon.*

অসমৰ অৰ্থনীতি / 15 জ্ঞানদ্বীপ নাথ

উত্তৰ-পূব ভাৰতত খাৰুৱা তেল অন্বেষণৰ এক ঐতিহাসিক আভাস / 16 ৰাজেপল শইকীয়া

বৰ্তমানৰ সমাজত অৰ্থনৈতিক প্ৰভাৱ / 18 শেৱালি নেওঁগ

জোনবিল মেলাত বিনিময় প্ৰথা / 20 দ্বিপাশ্ৰী দত্ত

বৰ্তমান বিশ্বৰ ভয়ানক সমস্যা- জলবায়ু পৰিৱৰ্তন আৰু অৰ্থনীতি / 21 তৃষ্ণা তনয়া বাইলুং

ক্ষুদ্ৰ, লঘু আৰু মজলীয়া উদ্যোগৰ সৰলীকৰণ আৰু আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰত অভিযান / 23 পূজা গগৈ

Problems and prospects of Handloom Weaving Industry in Assam.

Mrs. Minati Gogoi
Associate Prof. & H.O.D.
Department of Economics

After agriculture handloom weaving is one of the main economic activities in our country. Till the 19th century, when there were no machines for the production of cloth, the handloom weaving industry was the main supplier of cloth.At that time it was the side supplier of cloth for the entire need of the world . This sector represents the continuity of the age old Indian heritage and reflects the socio cultural condition of the weaving communities in our country. There has been consistence growth of 15% over the last few year and the industry has contributes to export earning of our country. In India nearly 27.83 lakh rural households are engaged in weaving and allied activates out of which 87% are located in rural areas and remaining 13% in urban areas (Handloom census 2010) This sector has occupied an important place in the culture and civilization of India since nearby ancient times. . Indian handloom product occupy a place of eminence in the markets of USA, UK, Germany, France, Sweden, Belgium, Japan, Australia etc.

Handloom weaving has been an integral part of the lines of Assamese society. This sector links with the folk life of Assamese people. It gives full time and part time employment to thousands of people specially the women folk of the state. The production of Handloom weaving continues a vital economy aspects it has become one of the main sources of rural employment . The skills of handloom weaving have always been hold to be one of the highest attainments of an Assamese woman. Assam is the home of several types of skills such as Muga, Pat and Eri.The handloom is an inherited property of every rural Assamese family.Its not just a commercial venture but also a symbol of love and affection. In most of the part of Assam weaving continues to be a home based activities . Sualkuchi is the most concentrated centre of commercial handloom production in the state. As per 4th National Handloom census conducts during 2019-20 more than 12.83 lakh weavers and 12.46 lakh handlooms are available in the state.The Govt. of Assam has established Directorate of Handloom and Textile to provide development and promotional intervention with active support of the Goverment

Despite its widespread across the country there is significant under utilization of capacity in this sector . Lack of working capital, non availability of raw materials lack of

marketing skills, problem of storage, rise in price are the main problems faced by handloom weaving sector in Assam. Most of the weavers did not take any formed training for learning the handloom production process to their poor economic condition the weaver can not convert their throw shuttle loom and fly shuttle loom. There is no proper marketing channel for displaying and selling the products in outside the state.

Handloom weaving industry has been one of major sources of economy of Assam. Today handloom industry occupies a position of strategies importance in the economic structure due to its significant contributions in terms of output, exports and employment .The occupation of weaving is very ideal because it is physically safe and less stressful. Being a labour intensive industry we should not miss the opportunity to tap into its potential .Though it is not our moving face but it is empowering women in a green way in our society. It is therefore important to sustain this industry with careful monitoring and creating awareness for appreciation of the value of our tradition in future generation.

Changing Population Trends in India in the Post-Independence Period and Some Concerns about Food and Nutrition

Nirmali Borkakoty
Assistant Professor
Dept. of Economics

India's population narrative is a complex tapestry woven with threads of rapid growth, demographic shifts, and evolving challenges. India had a population of approximately 345 million when she gained independence in 1947. As of January 1, 2020, India's population was anticipated to be around 1307 million. The life expectancy was approximately 33 years, and the TFR (total fertility rate) was close to 6 births. The decades following the 1940s saw significant developments. The most significant difference pertains to mortality. Immediately after independence, the Government of India (Gol) prioritized improving the health of its people. As a result, death rates have decreased practically everywhere, more or less consistently. Life expectancy at the beginning of the 21st century is nearly double that of 1947 (68 years for women and 65 years for men in 2006-10). The fall in the death rate after 1947 led in a large increase in the rate of population growth, which reached over 2 percent between 1951 and 1961. Over the next three decades, it stayed quite stable at roughly 2.2 percent. The birth rate remained more stable than the death rate. Only during the 1991-2001 intercensal decade did the birth rate fall faster than the death rate, resulting in a considerable decrease in the pace of population expansion. Although the TFR (average number of births per couple) for India as a whole remains considerably above the 'replacement level' (about 2.1), fertility in India has dropped dramatically in recent decades, from around 6.0 in 1961 to 2.4 in 2012.

According to Drèze and Sen (2002), in order to interpret these opposing trends (continuing rapid population growth on the one hand and declining fertility rates on the other), population growth must be viewed in light of the 'demographic transition' from high to low fertility and mortality rates. In the early stages of this transition, death rates often fall faster than birth rates, increasing the rate of population growth. In India, for example, it grew from nearly zero at the start of the 20th century to 2.2 percent per year in the 1960s and 1970s. As the transition advances, the rate of decline in birth rates gradually overtakes that of death rates, resulting in a decrease in the population, as began to happen in India in early 1980s. In some individual states, it happened much earlier.

Population growth in India is expected to accelerate in the near future due to falling fertility rates and changes in the population's age structure. India is now in the last phase of its demographic transition, with falling population growth and progress towards population stabilization. There is no evidence of a 'population bomb' ticking away, but the need for concern about rapid population growth is still present. Although we need not worry about Malthusian fears that population growth in India is outstrippingor will soon outstrip the growth of food supply, one cannot deny the fact of the widespread prevalence of hunger in India. The issue of producing enough food to meet population growth is not a significant concern, but it is important to consider the cumulative effects. India's extra demand for food will come from population growth and the enhancement of food quantity and quality per unit of population. Nutritional deprivation in India is among the highest in the world, with general undernourishment being nearly twice as high as in sub-Saharan Africa. The proportion of undernourished children in India is 40-60 percent higher than in Africa (20-40 %), indicating a need for urgent attention to address this issue. Approximately 46 percent of children under the age of three are underweight, and 47percent are too tiny for their age. Malnutrition is a factor in almost half of child fatalities. States differ in how common malnutrition is; Madhya Pradesh has the highest rate (55%) while Kerala has one of the lowest (27%). While calorie deficiency might be decreasing, there's a growing concern about micronutrient deficiencies, particularly among women and children. This 'hidden hunger' can lead to health problems like anemia, stunting, and impaired cognitive development.

As Indians gain purchasing power and reduce biases against certain groups such as young girls, the size and composition of food consumption per head will change. The challenges of food production and availability in India should be viewed in this context, rather than comparing population growth to aggregate food production, as suggested by Drèze and Sen (2002).

Secondly, the state of food production and consumption puts just as much strain on environmental resources. In addition to India's role in the global environmental degradation, there is ample evidence of the country's local environment rapidly deteriorating due to a variety of challenges, ranging from habitat overcrowding and increased man-made pollution to the depletion of forests and vegetation.

Thirdly, rapid population growth places excessive pressure on the environment and social infrastructure, including sewage systems, hospitals, railway networks, power grids, and garbage processing plants. As authorities race to meet the larger population,

there is less room for qualitative improvements in public facilities, as seen in urban agglomerations where rapid growth leads to qualitative deterioration of social infrastructure.

Fourthly, population and economic growth have a cumulative effect. In all of the areas of concern that have been previously addressed (food and nutritional adequacy, environmental degradation, infrastructure pressure, and so on), we must consider the cumulative consequences of population expansion and increased economic activity.

India's demographic transition presents both challenges and opportunities. By adopting sustainable agricultural practices, investing in food processing and storage facilities, and prioritizing nutritional well-being, India can achieve food security for its growing population. Technological advancements in agriculture, such as precision farming and drought-resistant crops, can play a vital role in this endeavor.

Assam's performance in attaining Sustainable Development Goals

Dr. Priyanka Hazarika
Assistant Professor
Dept. of Economics

The Sustainable Development Goals (SDGs) were universally adopted in January 2016 as a call to action to end poverty, protect the planet and ensure that all people enjoy peace and prosperity. The 17 goals which are to be achieved by 2030, which were designed based on the learnings from Millenium Development Goals, include many important areas of focus such as Climate change, Sustainable Consumption, Peace and Justice, and Innovation among many other key areas. The Government of Assam started its path on implementation of Sustainable Development Goals in Assam in January 2016. The Government of Assam launched Assam 2030, a guiding document that defines the ambition of the state. Assam is the first state in India to have undertaken the Global Sustainable Development Goals as a long-term guiding strategy for development in the state. The SDGs are interconnected and they provide a framework for addressing global challenges such as poverty, inequality, climate change, environmental degradation, peace and justice. In the context of Assam, several SDGs are particularly relevant:

1. Goal 1 (No Poverty): Assam faces challenges related to poverty alleviation, particularly in rural areas and among marginalised communities.

2. Goal 2 (Zero Hunger): Ensuring food security and promoting sustainable agriculture are crucial in Assam since agriculture is a significant sector.

3. Goal 3 (Good health and well-being): Improving healthcare infrastructure and access to healthcare services is a priority in Assam.

4. Goal 4 (Quality education): Enhancing the quality of education and ensuring access to education for girls and marginalized groups, is essential.

5. Goal 6 (Clean water and Sanitation): Improving access to clean water and sanitation facilities is critical, especially in rural areas of Assam.

6. Goal 7 (Affordable and Clean energy): Promoting renewable energy sources and ensuring access to affordable and clean energy is crucial for sustainable future.

7. Goal 13 (Climate action): Addressing climate change impacts, including floods and erosion, which are significant challenges in Assam.

8. Goal 15 (Life on Land): Given Assam's rich ecological diversity, protecting biodiversity, forests, and natural habitats is important.

The Sustainable Development Goal (SDG) index which came in 2018 is an important indicator to monitor the progress of different states and UTs every year. The index measures the performance in terms of the SDGs of all the states and ranks them based on their performance. The index has created 4 categories in which all the states are divided according to their performances (N.I.T.I, Aayog, 2018). The first category is known as the aspirant category whose score is below 50, the next category is known as the performer category and includes all those states and union territories whose composite score is between 50-64, the third category is known as the front runner category and includes all those states and UTs with a composite score between 65-99 and the final category is known as the achiever category with a composite score of 100 and beyond.

Assam has devised a time-bound strategy of various short term, medium-term and long-term goals which are needed to be achieved between the period (2019-2030) for reaching the desired level of targets by 2030. Therefore, it is imperative for the state to reach the performer category by the end of 2022 and the third category by the end of 2026 and finally the achiever category by the end of 2030 and further maintain it beyond 2030 (N.I.T.I, Aayog, 2018). This time-bound strategy has been developed to maintain steady progress of the state. However, Assam's performance in the SDGs was relatively poor compared to other states like Kerala, Andhra Pradesh, etc. as indicated by the 'SDG India Index Baseline Report' prepared by NITI Aayog in 2018. The index pointed out that Assam stood almost at the bottom of the list with a score of 49 against a national average of 57, just above Bihar (48) and Uttar Pradesh (42). The report further stated that Assam's performance has been pathetic in Goal 3, Goal 5, Goal 6, Goal 7, Goal 9 and Goal 11. Even though the state has scored 100 in Goal 15 i.e. (Life on land sustainability manages forest, combat deforestation) but due to the above-mentioned goals, the overall score of Assam was below the national average score. However, the 2019 SDG India index reported that the national average has gone up to 60 from 57 in 2018, and Assam along with Bihar and Uttar Pradesh has also reached the Performers category with a score of 55, 50 and 55 respectively. Assam has improved its performance in Goal 6 and 7 and moved to the front runner category from the aspirant category (N.I.T.I, Aayog, 2019). But the state's performance has dropped to the front runner category from achievers category in Goal 15 and the state is still in the aspirant category in Goal 13 along with Goals 3, 5, 9 and 11 (N.I.T.I, Aayog, 2019). In SDG Report 2020-21 published by NITI Aayog, Assam's position was

only 3rd from the bottom among all states and the state has reached the Performer category from Aspirant category in 2018. Therefore even though Assam has improved its performance in compared to previous years but to achieve a highly ambitious target by 2030, the government need to buckle up and should consider restructuring of some of the administrative policies so that it could achieve the desired level of success within the stipulated time and become a good model for the other states to follow it.

India’s Booming Startup Ecosystem

Chandini Sonowal
Assistant Professor
Dept. of Economics

India is one of the fastest-growing startup ecosystems in the world, with more than 50,000 startups registered as of 2020. The Indian startup landscape is characterized by a high degree of innovation, diversity, and social impact, driven by a large pool of talent, supportive policies, and increasing funding opportunities. The startup ecosystem in India has also contributed to the country's socio-economic development, creating employment opportunities, solving local problems, and enhancing competitiveness.It has undergone significant transformations, marked by a surge in entrepreneurship, technological advancements, and a supportive policy environment.Over the past years, India has been gradually developing its startup ecosystem, with the public and private sectors collaborating to foster an atmosphere that encourages entrepreneurship.India is now the hub of the 'Start-up' ecosystem in the world. The term “Startup Ecosystem” refers to the interconnected network of resources, organizations, and individuals that collectively support the growth and development of startup companies within a specific geographic region or industry.This dynamic system is made up of many different components, such as government regulations, infrastructure, entrepreneurs and investors.The ecosystem encourages a culture of risk-taking, experimentation, and adaptation to foster innovation.Funding is sometimes needed for startups to support their expansion, and a thriving ecosystem offers a range of funding possibilities, including government subsidies, crowdfunding, and venture capital.Funding sources that are easily accessible assist startups in growing and launching their goods and services.A well-established startup ecosystem often has global connections and partnerships that enable startups to expand their reach and access international markets.India has emerged as the 3rd largest ecosystem for startups globally as of 31st May 2023.India ranks 2nd in innovation quality with top positions in the quality of scientific publications and the quality of its universities among middle-income economies.As per Startup Genome's (2021) Global Startup Ecosystem Index ranking, the Indian startup ecosystem holds the 20th position globally

In the contemporary world, startupsare receiving much attention all over the world.The numerous elements that control the Indian startup ecosystem can be classified

as either internal or external.India's change and progress can be attributed to startups that are expanding globally through advancements in technology, modernization, and improvement.The government has implemented various policies and initiatives to encourage startups, such as the Startup India campaign launched in 2016.Several Government schemes for the promotionof startups in India have been launched off late like Pradhan Mantri Laghu Udyog Yojana 2016,Mudra Yojana, Startup India Learning Program, and India Aspiration Fund. It is the development of various digital infrastructures, which has fueled much of the growth of start-ups in India.Access to funding is a significant component in the expansion of startups in India.Although getting capital was once a big obstacle for Indian businesses, things have changed for the better in recent years.India is currently home to an increasing number of angel investors and venture capital firms, and the past few years have seen a sharp increase in startup investment in the nation.The staggering $42 billion in funding that Indian entrepreneurs drew in 2022—a significant increase from $16 billion the year before—underlines their critical role in the country's ambition to reach its $5 trillion economy target.The government's plan calls for actions that include emphasizing inclusive growth, encouraging fintech, digital economy, technology-enabled development, energy transition, and climate action, as well as depending on a positive feedback loop of investment and growth, in order to build India's GDP to $5 trillion.

Indian Startups frequently create novel goods and services to fill gaps in the market or create entirely new industries. They introduce new ideas, generate employment, and boost the economy's competitiveness.

Livelihood Diversification and Income Generation

Jyotishman Lahon
Assistant Professor
Department of Economics

Diversification in general is regarded as part of structural transformation process of an economy. At the macro level, developing countries like India tend to diversify towards secondary (manufacturing) and tertiary (service) sectors with agriculture contribution to Gross Domestic Product (GDP) gradually diminishing. It must be mentioned at the very outset that although secondary and tertiary sectors provide better opportunities for income generation, the growth in agriculture sector is more poverty-reducing than growth in other economic sectors (Ravallion and Datt, 1996). Hence in this chapter we will deal majorly with livelihood diversification in the rural perspective which is generally understood as a sustainable process that can cope and recover from seasonal and temporal shocks, maintain and enhance capabilities and ensure livelihood opportunities for upcoming generations while contributing positively to other livelihoods.

Nobel laureate Amartya Sen's approach to livelihood diversification was about broadening the capabilities of rural masses which can lead to better access to credit and assets and thus propel income generating activity. It emphasizes a shift in focus from a materialist perspective of food production to a social perspective of enhancing people's capabilities to earn their own livelihoods. However, this approach has several constraints such as the existence of socio-economic barriers in rural areas that oppose the process of improving capabilities such as access to higher education and health service facilities. Accordingly, as per the national income data, the rate of diversification in the Indian economy is such that although some changes in the inter-sectoral composition are taking place, the pace is comparatively slower than other developing countries. This is expected since agriculture in India is still very much dependent on seasonality, leaving the rural livelihoods exposed to the mercy of nature. Taking these factors into consideration, two broad approaches have been proposed as a means to accelerate the process of diversification and income generation. The first approach, which is viewed from a long-term perspective, prescribes improving rural peoples' capability through better access to vocational training, education and health care services. The second approach, which is viewed

from a short-term perspective, talks about sustainable asset creation through improving access to credit and productive utilization of the same. Both these approaches are often dependent on each other and challenges arise in deciding the choice of implementation in a particular rural sample.

Diversification away from agriculture into industry and services is well understood but there still exists lack of clarity when talking about diversification within agriculture. Changes could be in the form of shifting from one crop to another, from one livelihood (crop cultivation) to another livelihood (animal husbandry) etc. Another type of diversification might be addition of new resources or alternative use of existing resources to augment the main livelihood. Thus, diversification broadly can be of three kinds; (i) Shifting from farming to non-farming activities, (ii) Shifting from lesser to more profitable crop or livelihood, (iii) Alternative usage of resources in complementary activities. However, these three classifications are not mutually exclusive and more often than not, diversification overlaps in the form of one or more of the aforementioned kinds. The first kind refers to diversification of the rural economy as a whole, rather than just agriculture. The second kind of diversification reflects farmers' response to price changes and subsequent efforts to adjust to the market conditions. The third kind of diversification is about identifying unemployed or under-employed resources and utilising them to the full potential to boost income generation. Though these three classifications can be differentiated in theory, but in reality, the available data does not provide scope for accurate micro-level classification. Decision to follow a certain type of diversification pattern is undertaken at the household and farm level, however, data is usually available at the regional or in some cases, village level. Thus, there exists certain limitations while studying the classifications of different kinds of diversification.

The factors behind diversification and the pace of changes occurring keep varying in different situations. In the 1980s, the rice growing countries of South-east Asia were faced with a sharp decline in rice prices which opened up two immediate options: either to support the domestic rice growers with subsidies or to allow rice-growing farmers to adjust to the changing market conditions. None of the options were economically sustainable and hence the World Bank stepped in to propose gradual diversification as a better alternative. Gradual diversification involved moving farm resources, including manpower, away from agriculture. In the Indian context, diversification was advocated for certain additional reasons, major among them being the unchecked usage of pesticides and fertilizers during the initial years of the green revolution which permanently depleted the soil

productivity and fertility. The above-mentioned reason can be considered as a 'push' factor. Now coming to the 'pull' factors, demand for high-value food products in India have been increasing at a faster rate compared to that of staple crops. Ravi and Roy (2006) found that the scope of increasing income through staple crop cultivation is gradually diminishing, primarily because the demand for staple crops has stagnated. Consumption patterns are now shifting towards high-value agricultural commodities such as dairy, fruits, vegetables, fish, poultry, processed food etc. The authors have tried to project demand in India till 2020 and the findings show that diversification in consumption pattern towards high-value agriculture products will become more prominent with income growth of consumers and increase in other determinants such as urbanization. Also, the increase in globalization has created new avenues for the export of high-value agricultural products. Diaz-Bonilla and Recca (2000) study found a trend of increasing flow of exports of high-value agricultural commodities from developing to developed countries. Dorjee et al (2002) found that income security has increased in rural regions where diversification occurs, especially in enterprises of horticulture, animal husbandry and aquaculture. Thus, it can be said that from the perspective of poverty reduction, agricultural diversification is quite appealing. A favourable result that has been observed is that diversification in the Indian agriculture scenario displays a bias towards small and marginal land owners. Some high-value products such as vegetables require high labour endowments which is supplied by the large family sizes of small land owners.

As mentioned earlier, concerns of income stabilisation in the face of sharp decline in rice crop prices have prompted many countries in South-east Asia to pursue policies for diversification in agricultural products. Major objectives for diversification are manifold; (i) to increase the income of small land holders, (ii) full employment of farm households, (iii) stabilizing farm incomes over the seasons and (iv) preservation of natural resources. Livelihood diversification is very beneficial for small land owners who want to broaden their aspects of income generation. Small and marginal land holders tend to have better labour endowments (larger families), so they are better equipped for cultivating labour-intensive high value crops. However, there are several constraints facing small and marginal land holders. If the high-value products have not been grown by the farmer before, there will be information asymmetry and lack of experience which might reflect on production and marketing opportunities. This problem particularly arises when the target consumer group has stringent quality and safety guidelines. Moreover, small and marginal land holders who opt for high-value commercial crops have to depend on the market for their daily food requirements, thereby exposing themselves to the risks of the market.

Again, producing and marketing high-value agricultural commodities require significant capital (fixed) costs which might take a lot of time to recover. Thus, to conclude, it can be said that rural diversification and income opportunities is influenced by facilities in nearby regions, availability of markets, level of education and awareness about the prospective benefits etc.

References:

1) Singh, K., & Datta, S. K. (2011). LIVELIHOOD DIVERSIFICATION: CASE STUDY OF SOME BACKWARD REGIONS IN INDIA. International Journal of Current Research, 3(2), 139–151.

2) Birthal, P. S., Joshi, P. K., Roy, D., & Thorat, A. (2007). Diversification in Indian Agriculture towards high value crops. INTERNATIONAL FOOD POLICY RESEARCH INSTITUTE.

3) Vyas, V. S. (1996). Diversification in Agriculture: Concept, Rationale and Approaches. Indian Journal of Agricultural Economics, 51(4).

4) Ellis, F. (2000). The Determinants of Rural Livelihood Diversification in Developing Countries. Journal of Agricultural Economics, 51(2), 289–302.

অসমৰ অৰ্থনীতি

জ্ঞানদীপ নাথ
স্নাতক ষষ্ঠ ষান্মসিক
অৰ্থনীতি বিভাগ

অসমৰ অৰ্থনীতি বহুলাংশে কৃষিভিত্তিক আৰু ৬৯ শতাংশ জনসংখ্যা ইয়াত নিয়োজিত। অসমৰ অৰ্থনীতিয়ে আজি প্ৰচুৰতাৰ মাজতে পিছপৰাৰ এক অনন্য পাশ্বক্ৰিয়াক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। অসমৰ আয় বৃদ্ধিৰ হাৰে স্বাধীনোত্তৰ যুগত ভাৰতৰ আয়ৰ সৈতে খোজ মিলাব পৰা নাই। ১৯৮১ চনৰ পৰা ২০০০ চনলৈকে ভাৰতীয় অৰ্থনীতি বছৰি ৬ শতাংশ বৃদ্ধি পোৱাৰ বিপৰীতে অসমৰ এই বৃদ্ধি মাত্ৰ ৩.৩০ শতাংশ । উদাৰীকৰণৰ পিছৰ যুগত অসম আৰু ভাৰতৰ অৰ্থনীতিৰ বৃদ্ধি হাৰৰ মাজৰ ব্যৱধান আৰু অধিক বৃদ্ধি পালে।

অসমৰ আয়ৰ এক তৃতীয়াংশতকৈ অধিক কৃষিখণ্ডৰ পৰা আহে। বিশ্বলৈ অসমৰ ডাঙৰ অৱদান হৈছে ইয়াৰ চাহ। অসমত পৃথিৱীৰ কিছুমান উন্নত আৰু দামী চাহ উৎপাদন হয়। চীনা চাহ প্ৰজাতিৰ কেমেলিয়া চাইনেন্সিচৰ বাহিৰেও অসমেই বিশ্বৰ একমাত্ৰ অঞ্চল য'ত নিজাকৈ চাহৰ জাত আছে, যাক 'Camellia Assamica' বুলি কোৱা হয়। ভাৰতৰ চাউল, সৰিয়হ, মৰাপাট, আলু, মিঠা আলু, কল, অমিতা, লিচু, হালধি আদি উৎপাদনৰ উচিত অংশও অসমৰ পৰা আহে। অসমত বিভিন্ন জাতৰ ছাইট্ৰাছ ফল, শাক-পাচলি, বনৌষধি মছলা ইত্যাদিও উৎপাদন হয় যিবিলাকৰ অধিকাংশই জীৱন ধাৰণৰ বাবে জৰুৰী ।

অসম ভাৰতৰ খাৰুৱা তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছৰ প্ৰধান উৎপাদক। এছিয়াৰ প্ৰথমটো যান্ত্ৰিকভাৱে খনন কৰা তেলৰ কুপ১৮৬৭ চনত মাকুমত খনন কৰা হৈছিল। অসমৰ অধিকাংশ তৈলক্ষেত্ৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ উজনি অসম অঞ্চলত অৱস্থিত। অসমৰ গুৱাহাটী, ডিগবৈ, নুমলীগড় আৰু বঙাইগাঁৱত অৱস্থিত চাৰিটা তেল শোধনাগাৰ আছে; যাৰ মুঠ ক্ষমতা বছৰি ৭০ লাখটন। বঙাইগাঁও শোধানাগাৰ আৰু পেট্ৰেকেমিকেলছ্ লিমিটেড্ হৈছে অসমৰ কৰ্পৰেট কাৰ্যালয় থকা একমাত্ৰ S&PCNX 500 সংখ্যা থকা সংস্থা। দেশৰ অন্যতম বৃহৎ ৰাজহুৱা খণ্ডৰ তেল কোম্পানী অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ প্ৰকল্প আৰু মুখ্য কাৰ্যালয় দুলীয়াজানত।

চাহ আৰু পেট্ৰলিয়াম শোধনাগাৰৰ বাহিৰে অসমত তাৎপৰ্যপূৰ্ণ উদ্যোগৰ সংখ্যা কম। ম্যানমাৰ, চীন আৰু থাইলেণ্ডৰ দৰে চুবুৰীয়া দেশ আৰু দক্ষিণ-পূব এছিয়াৰ অন্যান্য বিকশিত অৰ্থনীতিৰ পৰা ইয়াৰ ভৌতিক আৰু ৰাজনৈতিক বিচ্ছিন্নতাই ঔদ্যোগিক বিকাশত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই অঞ্চলটো স্থলপথেৰে আবৃত আৰু ভাৰতৰ পূব পৰিসীমাত অৱস্থিত আৰু দুৰ্বল পৰিবহন আন্তঃগাঁথনিৰ সৈতে বানপানী আৰু ঘূৰ্ণিবতাহ প্ৰৱণ সংকীৰ্ণ কৰিড'ৰৰ দ্বাৰা মধ্য ভাৰতৰ সৈতে সংযুক্ত । গুৱাহাটীৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমানবন্দৰটোৱে এতিয়াও উন্নত প্ৰযুক্তি আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমান সেৱা প্ৰদান কৰা বিমান সংস্থা লাভ কৰা নাই। জলপৰিবহনৰ বাবে উপযোগী ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ বাবে পৰ্যাপ্ত আন্তঃগাঁথনি নাই আৰু এনে পৰিবহনযোগ্য বাণিজ্যিক জলপথৰ সফলতা নিৰ্ভৰ কৰিব সঠিক ৰক্ষনাবেক্ষণ আৰু বাংলাদেশৰ সৈতে কুটনৈতিক আৰু বাণিজ্যিক সম্পৰ্কৰ ওপৰত।

উত্তৰ-পূব ভাৰতত খাৰুৱা তেল অন্বেষণৰ এক ঐতিহাসিক আভাস

ৰাজপল শইকীয়া
স্নাতক ষষ্ঠ ষান্মসিক
অৰ্থনীতি বিভাগ

চহকী জৈৱ বৈচিত্ৰ্য আৰু বৈচিত্ৰ্যময় ভূ-প্ৰকৃতিৰে ভাৰতৰ উত্তৰ-পূব অঞ্চলটো খাৰুৱা তেলকে ধৰি প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ভঁৰাল হৈ আহিছে। এই অঞ্চলত খাৰুৱা তেলৰ অন্বেষণৰ ইতিহাস ইয়াৰ প্ৰচুৰ অন্তনিৰ্হিত সম্ভাৱনাক ব্যৱহাৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অন্বেষক, উদ্যোগী আৰু চৰকাৰ সংস্থাসমূহৰ অগ্ৰণী প্ৰচেষ্টাৰ প্ৰমাণ। উত্তৰ-পূব ভাৰতত খাৰুৱা তেলৰ অন্বেষণ ঔপনিৱেশিক যুগৰ পৰাই আৰম্ভ হয় যেতিয়া ব্ৰিটিছ ভূতত্ত্ববিদসকলে প্ৰথমে এই অঞ্চলৰ ভূতাত্ত্বিক সম্ভৱনাক চিনি পাইছিল । অসমত, বিশেষকৈ ডিগবৈ,নাহৰকটীয়া,মৰাণ অঞ্চলত তেলৰ উপস্থিতিক ইংগিতে ঔপনিৱেশিক কৰ্তৃপক্ষৰ আগ্ৰহ জগাই তুলিছে। ১৮৬৭ চনত ডিগবৈত প্ৰথমটো বাণিজ্যিক তেল কূপ খনন কৰা হয় যাৰ ফলত এই অঞ্চলত সংগঠিত খাৰুৱা তেলৰ সন্ধান আৰম্ভ হয়।

অসমৰ ডিগবৈ তৈলক্ষেত্ৰখনে ভাৰতৰ খাৰুৱা তেল অনুসন্ধানৰ ইতিহাসত এক বিশেষ স্থান দখল কৰিছে। ১৮৮৯ চনত অসম তেল কোম্পানীয়ে আৱিস্কাৰ কৰা ডিগবৈ অতি সোনকালেই বিশ্বৰ অন্যতম পুৰণি অবিৰত উৎপাদনকাৰী তৈলক্ষেত্ৰ হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰে। ১৯০১ চনত স্থাপিত হোৱা ডিগবৈ শোধনাগাৰে খাৰুৱা তেল উৎপাদনৰ এক প্ৰধান কেন্দ্ৰ হিচাপে অঞ্চলটোৰ মৰ্যাদাক আৰু অধিক শক্তিশালী কৰি তুলিছিল। ডিগবৈত উচ্চমানৰ পেৰাফিন ভিত্তিক খাৰুৱা তেলৰ আৱিস্কাৰে বিশ্ব তৈল উদ্যোগত বৈপ্লৱিক পৰিৱৰ্তন আনিছিল, দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ সময়ত এই শোধানাগাৰটো বিমান ইন্ধন উৎপাদন কৰিছিল, যাৰ ফলত ইয়াক "ব্ৰিটিছ সাম্ৰাজ্যৰ প্ৰথম তেল কূপ" বুলি অভিহিত কৰা হৈছিল। ১৯৬৬ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত বুঢ়ী দিহিং নদীৰ দুয়োপাৰে খনন প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হৈছিল। ১৯৬৭ চনৰ ২৬ মাৰ্চত বৰ্তমানৰ ডিগবৈ চহৰৰ পৰা ৪ মাইল আঁতৰত এছিয়ানৰ প্ৰথমতো যান্ত্ৰিকভাৱে খনন কৰা কূপৰ পৰা তেল সংগ্ৰহ কৰা হয়। ১৮৮৯ চনত ভাৰতৰ প্ৰথমটো বাণিজ্যিকভাৱে সফল খাৰুৱা তেলৰ আৱিস্কাৰ ১৮৫৯ চনৰ পেঞ্চিলভেনিয়াৰ খাৰুৱা তেলৰ আৱিষ্কাৰৰ পিছত এছিয়াত প্ৰথম আৰু বিশ্বৰ ভিতৰতে দ্বিতীয় আৱিস্কাৰ। পৰৱৰ্তী সময়ত খাৰুৱাতেলৰ এটা ডাঙৰ শোধনাগাৰ স্থাপনৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুভৱ কৰা হয় আৰু এনেদৰে বিখ্যাত আৰু এছিয়াৰ ভিতৰতে প্ৰথম ডিগবৈ শোধনাগাৰ অসম তেল কোম্পানীয় ১৯০১ চনৰ ১১ ডিচেম্বৰত আৰম্ভ কৰে। ১৯২১ চনৰ পৰা বাৰ্মা তেল কোম্পানীয়ে ভাৰতৰ তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছৰ অন্বেষণৰ দায়িত্ব বহন কৰে আৰু প্ৰয়োজনীয় মূলধন আৰু বিশেষজ্ঞতাৰে এই প্ৰক্ৰিয়া অধিক খৰতকীয়া কৰে। ১৯৫৩ চনৰ মাজভাগত স্বাধীন ভাৰতত নাহৰকটীয়া তৈল ক্ষেত্ৰ আৰু ১৯৫৬ চনত মৰাণৰ তৈল ক্ষেত্ৰত খাৰুৱা তেলৰ আৱিষ্কাৰ হোৱাৰ পাছত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় তেল পৰিবাহী পাইপলাইনৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুভৱ কৰা হয় আৰু OIL কোম্পানীয়ে নতুন তৈলক্ষেত্ৰৰ পৰা আহৰিত অতিৰিক্ত তেল পৰিবহন কৰে। উজনি অসমৰ নাহৰকটীয়া পৰা বিহাৰৰ বাৰাউনীলৈ ১১০৫৭ কি.মি. দৈৰ্ঘ্যৰ পাইপলাইনৰ নিৰ্মাণৰ দায়িত্ব হাতত লয়। এইদৰে ভাৰতৰ তেল পৰিবাহী পাইপলাইন উদ্যোগৰ জন্ম উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ পৰা দুটা পৰ্যায়ত ১৯৬২ আৰু ১৯৬৪ চনত আৰম্ভ হৈছিল। ১৯৬০ চনত স্থাপন কৰা OIL ৰ একোটা পাইপলাইনৰ ওপৰত

ভিত্তি কৰি ক্ৰমে ১৯৭৮ আৰু ১৯৯৯ চনত অসমৰ বঙাইগাঁও জিলা আৰু নুমলীগড়ত উত্তৰ-পূবৰ ক্ৰমে তৃতীয় আৰু চতুৰ্থটো তেল শোধনাগাৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়। আৱিস্কাৰ হোৱাৰ পৰা এই অঞ্চলটোত খাৰুৱা তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছৰ সম্ভাৱনা বৃদ্ধি পাইছে। খাৰুৱাতেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ উৎপাদনলৈ এই অঞ্চলে ক্ৰমে ১৩ শতাংশ আৰু ১৬ শতাংশ অৱিহণা যোগায়। উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ অসম আৰু অৰুণাচলত সম্প্ৰতি খাৰুৱাতেলৰ ভাণ্ডাৰ পোৱা গৈছে আৰু ইয়াৰ অন্বেষণৰ কাৰ্য অব্যাহত আছে।

উত্তৰ-পূব ভাৰতত তেলৰ পৰ্যাপ্ত ভাণ্ডাৰ মজুত আছে যদিও অঞ্চলটোৱে ভূতাত্ত্বিক জটিলতা পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যা, আৰ্থ-ৰাজনৈতিক সমস্যাকে ধৰি অসংখ্য প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছে। ঠেক ভূখণ্ড, ভূ-কম্পীয় কাৰ্য্যকলাপ আৰু ভংগুৰ পৰিৱেশ তন্ত্ৰই অন্বেষণ আৰু উৎপাদন কাৰ্য্যকলাপৰ বাবে প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি কৰে। ইয়াৰ উপৰিও অঞ্চলটোৰ জাতিগত বৈচিত্ৰ্য আৰু ঐতিহাসিক অভিযোগৰ বাবে মাজে সময়ে ব্যাঘাত আৰু সংঘাতৰ সৃষ্টি হৈছে, যাৰ ফলত তেল প্ৰকল্প মসৃণ পৰিচালনাত প্ৰভাৱ পৰিছে।

কিন্তু, এই প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ মাজতো উত্তৰ-পূব ভাৰতে খাৰুৱা তেলৰ সম্পদৰ অধিক অন্বেষণ আৰু উন্নয়নৰ বাবে ক্ৰমবৰ্ধমান বজাৰৰ সৈতে অঞ্চলটোৰ সান্নিধ্যৰ লগতে অন্বেষণ প্ৰযুক্তিৰ উন্নতিয়ে তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ খণ্ডত ভৱিষ্যতৰ বিনিয়োগ আৰু বৃদ্ধিৰ বাবে পৰ্যাপ্ত সুযোগৰ সূচনা কৰিছে। তদুপৰি ভাৰত চৰকাৰে আৰম্ভ কৰা নৰ্থ-ইষ্ট হাইড্ৰ'কাৰ্বন ভিজন ২০৩০ ৰ দৰে পদক্ষেপৰ লক্ষ্য হৈছে অঞ্চলটোৰ শক্তি খণ্ডক বহনক্ষম উন্নয়ন আৰু সৰ্বাঙ্গীন বৃদ্ধিৰ প্ৰসাৰ চৰকাৰী সংস্থা, উদ্যোগৰ অংশীদাৰ আৰু স্থানীয় জনগোষ্ঠীৰ মাজত সহযোগিতা গঢ়ি তোলা।

খাৰুৱা তেল উদ্যোগে উত্তৰ-পূব অঞ্চলত গভীৰ আৰ্থ-সামাজিক প্ৰভাৱ পেলাইছে,ইয়াৰ পৰিৱেশ, অৰ্থনীতি আৰু সাংস্কৃতিক পৰিচয় গঢ় দিছে। তেল শোধানাগাৰ পাইপলাইন আৰু আনুষাংগিক উদ্যোগ স্থাপনে অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধি আৰু নিয়োগ সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত সহায় কৰিছে। তদুপৰি তেলৰ ৰয়েল্টি আৰু ৰাজহ ভাগ-বতৰাৰ ব্যৱস্থাই তেল উৎপাদনকাৰী অঞ্চলসমূহৰ আন্তঃগাঁথনি, শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্যসেৱাৰ উন্নয়নত অৱিহণা যোগাইছে, যাৰ ফলত স্থানীয় জনগোষ্ঠীসমূহৰ জীৱনৰ মান উন্নত হৈছে।

কিন্তু তেল উদ্যোগৰ দ্ৰুত সম্প্ৰসাৰণৰ ফলতো পৰিৱেশৰ অৱক্ষয় আৰু কিছু ক্ষেত্ৰত আৰ্থ-সামাজিক বৈষম্যৰ সৃষ্টি হৈছে। ভূমি অধিগ্ৰহণ,খিলঞ্জীয়া জনগোষ্ঠীৰ স্থানচ্যুতি, প্ৰদূষণৰ দৰে বিষয়সমূহে বহনক্ষম উন্নয়ন আৰু তেল অন্বেষণৰ কাৰ্যকলাপৰ পৰা লাভৰ ন্যায্য বিতৰণৰ ওপৰত বিতৰ্কৰ সূচনা কৰিছে। এই উদ্বেগসমূহ সমাধানৰ বাবে পৰিৱেশৰ প্ৰতি দায়বদ্ধ পদ্ধতিসমূহ গ্ৰহণ কৰা স্থানীয় অংশীদাৰ সকলৰ হৈতে জড়িত হোৱা আৰু সমাজ কল্যান আৰু পৰিৱেশ সংৰক্ষনত অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া অন্তঃবেশিত উন্নয়ন আৰ্হিৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি পাইছে।

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ খাৰুৱা তেল অন্বেষণৰ ইতিহাস আৱিস্কাৰ, উদ্ভাৱন আৰু ৰূপান্তৰ কাহিনী। ডিগবৈৰ অগ্ৰণী দিনৰ পৰা বৰ্তমানৰ অন্বেষণৰ প্ৰচেষ্টালৈকে অঞ্চলটোৱে নিজৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদসমূহ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য অগ্ৰগতি লাভ কৰিছে। প্ৰত্যাহ্বানসমূহ অব্যাহত থকাৰ সময়তে ভাৰতৰ শক্তিৰ পৰিৱেশৰ মূল খেলুৱৈ হিচাপে উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ বাবে ভৱিষ্যতে অপৰিসীম প্ৰতিশ্ৰুতি বহন কৰিছে। বহনক্ষম আৰু সৰ্বাংগীনভাৱে নিজৰ সমৃদ্ধ হাইড্ৰ'কাৰ্বন সম্ভাৱনাক লাভৱান কৰি অঞ্চলটোৱে সমৃদ্ধি আৰু আত্মনিৰ্ভৰশীলতাৰ দিশত পথ নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰে, একে সময়তে ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ বাবে নিজৰ অনন্য পৰিৱেশ ঐতিহ্য সংৰক্ষণ কৰিব পাৰে।

বৰ্তমানৰ সমাজত অৰ্থনৈতিক প্ৰভাৱ

শেৱালি নেওঁগ
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক
অৰ্থনীতি বিভাগ

বৰ্তমানৰ সমাজত অৰ্থনৈতিক প্ৰভাৱ বহুমুখী আৰু বিভিন্ন কাৰকৰ সৈতে গভীৰভাৱে জড়িত হৈ ব্যক্তি,সম্প্ৰদায় তথা জাতিৰ জীৱন গঢ় দিছে। ইয়াৰ অন্যতম প্ৰাথমিক প্ৰভাৱ হৈছে সম্পদ আৰু আয়ৰ বিতৰণ, যি সম্পদ উপভোগৰ সুযোগ আৰু জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ডৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়। বিশ্বজুৰি অৰ্থনৈতিক বৈষম্য অব্যাহত আছে যাৰ ফলত সামাজিক উত্তেজনা বৃদ্ধি পাইছে আৰু বহনক্ষম উন্নয়নত বাধাৰ সৃষ্টি হৈছে। সেউজগৃহ গেছৰ নিৰ্গমণৰ ফলত হোৱা জলবায়ু পৰিৱৰ্তনে অৰ্থনীতি আৰু সমাজৰ বাবে যথেষ্ট বিপদৰ সৃষ্টি কৰিছে, যাৰ ফলত খাদ্য সুৰক্ষা, জলসম্পদ আৰু আন্তঃ গাঁথনিৰ প্ৰতি ভাবুকি আহি পৰিছে। তদুপৰি কভিড-১৯ মহামাৰীয়ে অৰ্থব্যৱস্থাৰ ভংগুৰতাক স্পষ্ট কৰি তুলিছে। স্বাস্থ্যসেৱা, যোগান শৃংখল, সামাজিক সুৰক্ষা ব্যৱস্থাৰ দুৰ্বলতাক স্পষ্ট কৰি তুলিছে । মহামাৰীৰ ফলত হোৱা মন্দাৱস্থাই কৰ্মসংস্থাপন, ব্যৱসায়, সামাজিক সম্পৰ্ক সকলোকে প্ৰভাৱিত কৰিছে, যাৰ ফলত পূৰ্বতে থকা বৈষম্য অধিক ভয়াৱহ হৈ পৰিছে আৰু সমাজৰ স্থিতিস্থাপকতাক প্ৰত্যহ্বান জনাইছে। তদুপৰি ডিজিটেল বিপ্লৱে উদ্যোগসমূহত বৈপ্লৱিক পৰিবৰ্তন আনিছে আৰু পৰম্পৰাগত উৎপাদন, উপভোগ আৰু নিয়োগ পদ্ধতিৰ ৰূপান্তৰ ঘটাইছে। কৃত্ৰিম বুদ্ধিমত্তা আৰু ডিজিটেল প্লেটফৰ্মে প্ৰতিষ্ঠিত চাকৰিৰ বজাৰসমূহক বিঘ্নিত কৰাৰ লগতে নতুন সুযোগৰ সৃষ্টি কৰিছে, যাৰ ফলত চাকৰিৰ স্থানচ্যুতি আৰু কৰ্মৰ ভৱিষ্যতৰ বিষয়ে চিন্তাৰ সৃষ্টি হৈছে। উৎপাদন, বিতৰণ আৰু উপভোগৰ জটিল জালে অৰ্থনীতি আৰু সমসাময়িক সমাজৰ মেৰুদণ্ড গঠন কৰে। ইয়াৰ প্ৰভাৱ ব্যাপক। ই আমি ধৰি ৰখা চাকৰিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি আমি ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰযুক্তিলৈকে সকলোকে প্ৰভাৱিত কৰে ।

পৰিৱৰ্তনৰ অৰ্থনৈতিক চালিকাশক্তি ঃ

বৃদ্ধি আৰু উন্নয়ন ঃ এটা কেন্দ্ৰীয় অৰ্থনৈতিক লক্ষ্য হ'ল অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ পোষকতা কৰা, যিটো মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন (GDP) বা উৎপাদিত সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ মুঠ মূল্যৰ দ্বাৰা জুখিব পাৰি। GDP বৃদ্ধিয়ে প্ৰায়ে উচ্চ জীৱন ধাৰণ, উন্নত আন্তঃগাঁথনি শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্য সেৱাৰ সুবিধা বৃদ্ধিৰ ৰূপ লয়। কিন্তু বৃদ্ধিৰ লাভ সমানে বিতৰণ নহবও পাৰে,যাৰ ফলত আয়ৰ বৈষম্য আৰু সামাজিক অশান্তিৰ সৃষ্টি হয়।

প্ৰযুক্তিগত উদ্ভাৱন ঃ প্ৰযুক্তিগত উন্নতি অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ এক মূল চালক। স্বয়ংক্ৰিয়কৰণ (Automation) আৰু কৃত্তিম বুদ্ধিমত্তাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি নতুন যোগাযোগৰ প্ৰযুক্তিলৈকে উদ্ভাৱনে বৰ্তমানৰ উদ্যোগ সমূহক বিঘ্নিত কৰাৰ লগতে নতুন উদ্যোগ সৃষ্টি কৰে। কিন্তু স্বয়ংক্ৰিয়কৰণৰ বাবে চাকৰিৰ স্থানচ্যুতি আৰু দক্ষতাৰ ব্যৱধান বৃদ্ধি পোৱাটোৱে যথেষ্ট প্ৰত্যহ্বানৰ সৃষ্টি কৰিছে।

বিশ্বায়ন ঃ বিশ্ব অৰ্থনীতিৰ আন্তঃসংযোগে বাণিজ্য, বিনিয়োগ আৰু জ্ঞানৰ আদান-প্ৰদানৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে। কিন্তু বিশ্বায়নৰ ফলত আউটচৰ্চিঙৰ (Outsoursing) বাবে উন্নত দেশসমূহত চাকৰি হেৰুৱাৰ সম্ভাৱনাও থাকে। আনহাতে, উন্নয়নশীল দেশসমূহত অন্যায়জনক শ্ৰম পদ্ধতি আৰু পৰিৱেশৰ অৱক্ষয়ৰ বিষয়ে উদ্বেগ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

অৰ্থনৈতিক প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৈতে সামাজিক বিষয়সমূহ ঃ

আয়ৰ বৈষম্য ঃ ধনী আৰু দুখীয়াৰ মাজৰ ব্যৱধান বহু সমাজত ক্ৰমাত চিন্তাৰ বিষয় হৈ পৰিছে। বৰ্ধিত বৈষম্যই সামাজিক অশান্তি তথা ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। কাৰণ, এনে পৰিস্থিতিত জনসংখ্যাৰ এক বৃহৎ অংশৰ বজাৰত সম্পূৰ্ণৰূপে অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ ক্ৰয় ক্ষমতাৰ অভাৱ হয়।

শিক্ষা আৰু দক্ষতা ঃ জ্ঞানভিত্তিক অৰ্থনীতিত অৰ্থনৈতিক প্ৰতিযোগতামূলক ক্ষমতাৰ বাবে দক্ষ কৰ্মশক্তি অতি প্ৰয়োজনীয়। কিন্তু গুণগত শিক্ষা লাভৰ সুবিধাৰ ক্ষেত্ৰত থকা বৈষম্যই দক্ষতাৰ ব্যৱধানৰ সৃষ্টি কৰে, যাৰ ফলত সমাজৰ কিছুমান বিশেষ শ্ৰেণীৰ বাবে কৰ্ম সংস্থাপনৰ সুযোগ সীমিত হৈ পৰে।

বহনক্ষমতা ঃ অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপে পৰিৱেশৰ ওপৰত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলায়। জলবায়ু পৰিবৰ্তন, সম্পদৰ অভাৱ, প্ৰদূষণ আদিৰ দৰে বিষয়সমূহে পৰিৱেশ সুৰক্ষা আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ মাজত ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰা বহনক্ষম অৰ্থনৈতিক পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তাক নিৰ্দেশ কৰে।

অৰ্থনীতি গঢ় দিয়া সামাজিক প্ৰৱণতা ঃ

জনগাঁথনিগত পৰিৱৰ্তন ঃ বয়স বৃদ্ধি পোৱা জনসংখ্যাই সামাজিক সুৰক্ষা ব্যৱস্থা আৰু স্বাস্থ্যসেৱাৰব্যয়ৰ ওপৰত হেঁচা প্ৰয়োগ কৰে। সমান্তৰালভাৱে স্বয়ংক্ৰিয়কৰণৰ উত্থানে এহাতে নিৰ্দিষ্ট খণ্ডত শ্ৰমিকৰ নাটনিৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে আৰু আনহাতে কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত কৰ্মসংস্থাপনৰ বিচ্যুতিও ঘটাব পাৰে।

নগৰীকৰণ ঃ চহৰসমূহত জনসাধাৰন কেন্দ্ৰীকৰণে আন্তঃগাঁথনি, গৃহ নিৰ্মাণ সেৱাৰ প্ৰতি চাহিদাৰ বৃদ্ধি কৰে। কিন্তু দ্ৰুত নগৰীকৰণে যানজঁট, প্ৰদূষণ আৰু সামাজিক সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

গ্ৰাহকৰ পছন্দৰ পৰিৱৰ্তন ঃ গ্ৰাহকসকলে সামাজিক দায়বদ্ধতা, নৈতিক উৎস আৰু পৰিৱেশৰ বহনক্ষমতাৰ প্ৰতি ক্ৰমান্নয়ে চিন্তিত হৈ পৰিছে। ইয়াৰ ফলত পৰিৱেশ-মিত্ৰ সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ চাহিদা ক্ৰমান্বয়ে বৃদ্ধি পাইছে আৰু প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ ওপৰত নৈতিকভাৱে কাম কৰিবলৈ হেঁচা প্ৰয়োগ কৰিছে।

আমাৰ সমাজত অৰ্থনীতিৰ ভৱিষ্যত ঃ

ভৱিষ্যতৰ অৰ্থনীতিক পৰিৱেশ কেইবাটাও নতুন ধাৰাৰ ভিত্তিত গঢ়ি উঠাৰ সম্ভাৱনা আছে। 'Sharing Economy', 'Gig Economy' বৌদ্ধিক সম্পত্তি, তথ্য আৰু অদৃশ্য সম্পত্তি (Intangibles) ৰ ক্ৰমবৰ্দ্ধমান গুৰুত্বই অৰ্থনৈতিক গতিধাৰাৰ দিশ সলনি কৰিছে। 'Ride Sharing' আৰু 'Peer to Peer' ঋণৰ দৰে সহযোগিতামূলক উপভোগকৰনে পৰম্পৰাগত ব্যৱসায়ীসকলক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছে। ফ্ৰীলান্স আৰু অস্থায়ী চুক্তি (Contractual arrangement) ৰ উত্থানে নিয়োগৰ প্ৰকৃতি সলনি কৰিছে। এনে ব্যৱস্থাই স্বাধীন আৰু নমনীয়ভাৱে কাম কৰাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিলেও কৰ্মসংস্থাপনৰ সুৰক্ষাৰ প্ৰতি ভাবুকিও সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

সামৰণিত কব পাৰি যে, অৰ্থনীতি আৰু সমাজৰ মাজত এক জটিল সম্পৰ্ক আছে। অৰ্থনৈতিক নীতি আৰু বজাৰ শক্তিয়ে আমাৰ দৈনন্দিন জীৱন গঢ় দিয়ে, আনহাতে, সমাজৰ প্ৰৱণতাই অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাৰ বিৱৰ্তনক প্ৰভাৱিত কৰে। আমি আগবাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে আয়ৰ বৈষম্য, সম্পদৰ অভাৱ আৰু কৰ্মৰ পৰিৱৰ্তিত প্ৰকৃতিৰ দৰে সমস্যাসমূহ সমাধান কৰাটো অধিক অন্তৰ্বেশিত আৰু বহনক্ষম ভৱিষ্যত গঢ়ি তোলাত গুৰুত্বপূৰ্ণ হ'ব। শিক্ষা আৰু দক্ষতা বিকাশৰ প্ৰসাৰ, উদ্ভাৱনক উৎসাহিত কৰা আৰু বহনক্ষম পদ্ধতি সমূহ গ্ৰহন কৰাটো সমাজৰ সকলো সদস্যক উপকৃত কৰা অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ মূল চাবিকাঠি হ'ব।

জোনবিল মেলাত বিনিময় প্ৰথা

দ্বিপাশা দত্ত
স্নাতক দ্বিতীয় ষান্মাসিক
ভূগোল বিভাগ

বিনিময় প্ৰথা হৈছে বিশ্বৰ আটাইতকৈ পুৰণি বাণিজ্যিক ব্যৱস্থা যিটো সময়ৰ লগে লগে প্ৰায় নোহোৱা হৈ পৰিল। তৎস্বত্বেও ভাৰতৰ প্ৰান্তীয় ৰাজ্য অসমৰ মৰিগাঁও জিলাত প্ৰত্যেক বছৰৰ জানুৱাৰী মাহৰ মাজভাগত অনুষ্ঠিত হোৱা 'জোনবিল মেলা' ই আজিও বিনিময় প্ৰথাৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰি আছে। এই মেলাত পাহাৰ আৰু ভৈয়ামৰ লোকসকলৰ মাজত বাণিজ্যিক সমন্বয় সাধন হয়। জোনবিল মেলাত তিৱা জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলে মূখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে যদিও উত্তৰ পূব ভাৰতৰ অসংখ্য জনগোষ্ঠী যেনে- কাৰ্বি, খাছি, জয়ন্তীয়া, গাৰো আৰু অন্যান্য ভৈয়াম জনজাতীয় লোকেও এই মেলাত অংশগ্ৰহণ কৰি বিভিন্ন সামগ্ৰী বিনিময়ৰ বাবে আনে। পাহাৰৰ জনজাতীয় লোকসকলে আদা, হালধি, পাণ, পাহাৰীয়া শাক-পাছলি আদি আনি সেইবোৰৰ তেল, শুকান মাছ, বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ পিঠা, কাপোৰ, বাচন-বৰ্তন আদি সামগ্ৰীৰ ভৈয়ামৰ লোকসকলৰ লগত বিনিময় কৰে। ইয়াৰোপৰি সুমথিৰা টেঙা,বাদাম, চূণ, জলকীয়া, সৰিয়হ, মাটিৰ বিভিন্ন পাত্ৰ, লোহাৰ সামগ্ৰী, পশুধন আদিও জোনবিল মেলাত প্ৰচলিত বিনিময় প্ৰথাৰ অন্যতম আকৰ্ষণ।

পঞ্চদশ শতিকাত আহোম স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহই আৰম্ভ কৰা জোনবিল মেলা সুদীৰ্ঘ সময় ধৰি একে স্থানতে অনুষ্ঠিত হৈ আহিছে ।প্ৰত্যেক বছৰে তিৱাসকলৰ পৰম্পৰাগত পূৰ্জা-আৰ্চনাৰে মেলাখনৰ শুভাৰম্ভ কৰাৰ পিছত সামূহিক ভিত্তিত মাছ ধৰা হয়। জোনবিল মেলাৰ আন এটা আকৰ্ষণীয় দিশ হ'ল মেলাৰ মাজত অনুষ্ঠিত হোৱা গোভা ৰাজাৰ ৰাজদৰবাৰ। যদিও বৰ্তমান ৰাজতন্ত্ৰ ব্যৱস্থা নাই , তথাপি তিৱা সকলৰ আলংকৰিক ৰজা মেলালৈ আহে আৰু তাতে দৰবাৰ অনুষ্ঠিত কৰি কৰ-কাটল সংগ্ৰহ কৰে।

এক কালজয়ী পৰম্পৰা হিচাপে জোনবিল মেলাই অতীতৰ ঐতিহ্যময় সময়ৰ সাক্ষী বহন কৰি আহিছে। এই মেলাত মৌদ্ৰিক মূল্য নিৰূপন নহয় যদিও প্ৰত্যক্ষ বিনিময় ব্যৱস্থাৰ প্ৰচলনে উত্তৰ পূবৰ পাহাৰ ভৈয়ামৰ লোকৰ মাজত সমন্বয়ৰ সেতু ৰচনা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। তাৰোপৰি প্ৰত্যক্ষ বিনিময় ব্যৱস্থাৰ বাবেই জনাজাত সমূহৰ মাজত বিশ্বাস আৰু পাৰস্পৰিক সন্মানৰ ভাব অক্ষুন্ন আছে। উল্লেখযোগ্য যে জোনবিল মেলাত সামগ্ৰী বিনিময়ৰ বাবে কোনো জোখ-মাখৰ একক ব্যৱহাৰ কৰা নহয় । ইয়াত সামগ্ৰীৰ বিনিময় হয় আস্থা আৰু সামগ্ৰীৰ আভ্যন্তৰীণ মূল্যৰ মাধ্যমেৰে। বিনিময়ৰ ইতিহাস আৰু তাৎপৰ্যক উজ্জ্বল কৰি তোলা জোনবিল মেলাই পৰম্পৰা , বিশ্বাস, সাংস্কৃতিক পৰিৱেশ আৰু অৰ্থনৈতিক জীৱনমুখীতাৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰি যাব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

বৰ্তমান বিশ্বৰ ভয়ানক সমস্যা- জলবায়ু পৰিৱৰ্তন আৰু অৰ্থনীতি

তৃষ্ণা তনয়া বাইলুং
স্নাতক দ্বিতীয় ষান্মাসিক
অৰ্থনীতি বিভাগ

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ অৰ্থ হৈছে পৃথিৱীৰ পাৰিৰ্পাশ্বিক পৰিস্থিতিৰ পৰিৱৰ্তন। যোৱা কেইবাটাও দশকত এলেকাত জলবায়ু পৰিৱৰ্তন এক বিশ্বব্যাপী উদ্বেগ হৈ পৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও, এই জলবায়ু পৰিৱৰ্তনে বিশ্ব অৰ্থনীতিত এক ভাবুকি তথা গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিমাণ বিস্তাৰ কৰিছে। গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি, চৰম বতৰৰ ঘটনা, কৃষিজাত উৎপাদনৰ পৰা বিশ্বৰ অৰ্থনীতিৰ অন্তঃগাঁঠনিলৈকে বৃহৎ প্ৰত্যহ্বানৰ সৃষ্টি কৰিছে।

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনে অৰ্থনীতিত বহুমুখী আৰু সুদূৰপ্ৰসাৰী প্ৰভাৱ পেলাইছে। সমগ্ৰ মানৱজাতি কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। কিন্তু বতৰৰ পৰিৱৰ্তন, খৰাং, অত্যাধিক বৰষুণে সৃষ্টি কৰা বানপানী আদিৰ ফলত কৃষি কাৰ্য ধবংস হয়। ফলস্বৰূপে বজাৰত খাদ্যৰ অভাৱ, মূল্যবৃদ্ধি খাদ্য সুৰক্ষা হ্ৰাসৰ দৰে সমস্যাৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। বিশেষকৈ ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশসমূহে এনে ক্ষেত্ৰত অতি স্পৰ্শকাতৰ পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হ'ব পাৰে।

সঘনাই হোৱা বতৰৰ পৰিবৰ্তন, ধুমুহা, বানপানী, আগ্নেয়গিৰীৰ উদগীৰণে দেশসমূহৰ অৰ্থনীতিৰ আন্তঃগাঁথনি, সম্পত্তি আৰু ব্যৱসায়ক ক্ষতি সাধন কৰিছে। ক্ষতিৰ পুনৰ নিৰ্মাণ ব্যয়ে ৰাষ্ট্ৰীয় বাজেটত চাপ পেলোৱাৰ লগত অৰ্থনীতিৰ কাৰ্যকলাপ ব্যাহত কৰে।

সাগৰ পৃষ্ঠ বৃদ্ধিয়ে উপকূলীয় চহৰ আৰু আন্তঃগাথনিৰ প্ৰতি ভাবুকিৰ সৃষ্টি কৰে। যাৰ ফলত ভূমি অৰক্ষয়, জনসংখ্যাৰ স্থানচ্যুতি, সম্পত্তিৰ ক্ষতিৰ উপৰিও পৰ্য্যটন, মীন পালন ব্যাহত হয়। আগ্নেয়গিৰী উদগীৰণৰ ফলত হোৱা বায়ু প্ৰদুষণে মানৱ শৰীৰত স্বাশ-প্ৰস্বাশ জনিত ৰোগ আদিৰ সৃষ্টি কৰে। এনে স্বাস্থ্যজনিত কাৰণৰ ফলত উদ্যোগৰ শ্ৰমিক সকলৰ উৎপাদনশীলতা হ্ৰাস কৰে।

জলবায়ু পৰিবৰ্তনে পানীৰ গুণাগুণ হ্ৰাস কৰিব পাৰে, যাৰ পৰিণাম হিচাপে কৃষি, উদ্যোগ আৰু মানৱ স্বাস্থ্যক প্ৰভাম্বিত কৰে। দুৰ্লভ সম্পদৰ আহৰণৰ বাবে হোৱা প্ৰতিযোগিতাৰ ফলত দেশসমূহৰ মাজত সংঘাত আৰু ৰাজনৈতিক অস্থিৰতা বিদ্যমান হৈছে।

" The world bank" য়ে অনুমান কৰিছে যে নিয়ন্ত্ৰণ বিহীন জলবায়ু পৰিৱৰ্তনে **১০০** নিযুতৰো অধিক লোকক দৰিদ্ৰতাৰ ফালে ঠেলি দিব পাৰে। **২০৩০** চনৰ ভিতৰত প্ৰধানত ঃ উন্নয়নশীল দেশমূহত এনে পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হ'ব।

জলবায়ু পৰিবৰ্তনৰ কঠিন প্ৰত্যাহ্বান সমূহ আছে যদিও তাৰ সৈতে মোকাবিলা কৰি গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰ্থনৈতিক সুযোগ সমূহ লাভ কৰিব পাৰি -

১) জলবায়ু পৰিবৰ্তনৰ বিৰুদ্ধে যুজঁখনে পৰিস্কাৰ প্ৰযুক্তিৰ উদ্ভাৱন বৃদ্ধি কৰে, যেনে- নৱীকৰণযোগ্য শক্তিৰ উৎস, বহনক্ষম কৃষি। এনে উদ্ভাৱনে নতুন উদ্যোগৰ সৃষ্টি কৰি অৰ্থনীতিলৈ নতুন সুযোগ অহাত সহায় কৰে।

২) চৰম বতৰৰ ঘটনাৰ সন্মুখীন হ'ব পৰা আন্তঃগাঁথনি নিৰ্মাণে দীৰ্ঘম্যাদী সময়ত ব্যয়বহুল ক্ষতি

আৰু ব্যাঘাত প্ৰতিহত কৰিব পাৰে।

৩) জলবায়ু পৰিৱৰ্তন হ্ৰাস কৰিবলৈ বিশ্বব্যাপী সহযোগীতা অপৰিহাৰ্য। উন্নত দেশসমূহৰ বিত্তীয় আৰু প্ৰযুক্তিগত সমৰ্থন প্ৰদানে উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ লগত এক বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্ক গঢ় দিছে। ফলস্বৰূপে বিশ্ব অৰ্থনীতিৰ জটিলতা সমূহ কিছু হ্ৰাস হৈছে।

জলবায়ু পৰিৱৰ্তন এক ভয়ানক সমস্যা হৈ থিয় দিছে। অৰ্থনীতিৰ প্ৰভাৱ সমূহ পৰ্যবেক্ষণ কৰি তাৰ কাৰ্যকৰী নীতি গ্ৰহণ কৰি আৰু বহনক্ষম ভৱিষ্যতত বিনিয়োগ কৰি আমি এনে এখন পৃথিৱীৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰোঁ, য'ত পৰিৱেশ আৰু অৰ্থনীতি একেলগে সমৃদ্ধ হয়।

ক্ষুদ্ৰ, লঘু আৰু মজলীয়া উদ্যোগৰ সৱলীকৰণ আৰু আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰত অভিযান

পূজা গগৈ
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক
অৰ্থনীতি বিভাগ

আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰত হৈছে বিভিন্ন খণ্ডত স্বাৱলম্বীতাক প্ৰসাৰিত কৰি ভাৰতক বিশ্ব অৰ্থনৈতিক শক্তি কেন্দ্ৰলৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ লক্ষ্যৰে গ্ৰহণ কৰা এক দূৰদৰ্শী পদক্ষেপ । এই পদক্ষেপৰ মূলতে আছে ক্ষুদ্ৰ, লঘু আৰু মজলীয়া উদ্যোগৰ (Micro, Small and Medium Enterprises বা MSME) সবলীকৰণ, যি ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধি আৰু নিয়োগ সৃষ্টিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ চালক। আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰতে অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ এক সামগ্ৰিক দৃষ্টিভংগীক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে, যি নীতি সংস্কাৰ, আন্তঃ গাঁথনিৰ উন্নয়ন, দক্ষতা বিকাশ আৰু উদ্ভাৱন প্ৰসাৰক সামৰি লয়। Covid-19 মহামাৰীৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আৰম্ভ কৰা এই পদক্ষেপে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিক পুনৰ জীৱিত কৰা, আমদানিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা হ্ৰাস কৰা আৰু ঘৰুৱা তথা বৈদেশীক চাহিদা পূৰণৰ বাবে দেশীয় সামৰ্থ্যক ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। স্থানীয় উৎপাদনক উৎসাহিত কৰি, উদ্ভাৱনক লালন-পালন কৰি, ঔদ্যোগীকৰণক প্ৰসাৰিত কৰি আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰতে বাহ্যিক জোকাৰণিৰ প্ৰতি স্থিতিস্থাপক আৰু আত্মনিৰ্ভৰশীল পৰিৱেশ তন্ত্ৰ সৃষ্টি কৰাই হৈছে ইয়াৰ মূল লক্ষ্য।

ক্ষুদ্ৰ আৰু মজলীয়া উদ্যোগ খণ্ডই ভাৰতৰ অৰ্থনীতিৰ মেৰুদণ্ড গঠন কৰে। এই খণ্ডটোৱে মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন (GDP) বৃদ্ধি, উদ্যোগিক উৎপাদন আৰু নিয়োগ সৃষ্টিত যথেষ্ট অৰিহণা যোগায়। চৰকাৰী তথ্য অনুসৰি ঔদ্যোগিক উৎপাদনৰ 45% তকৈ অধিক আৰু ভাৰতৰ GDP ৰ প্ৰায় 30% এই MSME খণ্ডৰ পৰা আহে। সৰ্বাংগীন বৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰতো এই খণ্ডই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। এনে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে যদিও এই উদ্যোগসমূহে বিত্তীয় সাহায্যৰ সীমিত সুবিধা, আন্তঃগাঁথনিৰ অভাৱ, নিয়ন্ত্ৰণ জনিত বাধা, আৰু প্ৰযুক্তিগত অচলতাকে ধৰি অসংখ্য প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হয়।

এই উদ্যোগসমূহে সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ মোকাবিলা কৰিবলৈ আৰু অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ চালিকা শক্তি হিচাপে এই খণ্ডৰ প্ৰকৃত সম্ভাৱনা মুকলি কৰিবলৈ আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰত অভিযানে কৌশলগত ভূমিকা গ্ৰহন কৰিছে। এই পদক্ষেপে MSME সমূহৰ সবলীকৰণ আৰু ইয়াৰ বহনক্ষম উন্নয়নক লাভান্বিত কৰাৰ লক্ষ্যৰে কেইবাটাও স্তম্ভ সামৰি লৈছে।

নীতি সংস্কাৰ ঃ আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰতে নিয়মসমূহ সৰল কৰা, অনুসৰণৰ বোজা হ্ৰাস কৰা আৰু MSME সমূহৰ বাবে ব্যৱসায় কৰাৰ সহজতা বৃদ্ধিৰ (Ease of Doing Business) লক্ষ্যৰে ধাৰাবাহিক নীতি সংস্কাৰৰ সূচনা কৰিছে। ইলেক্ট্ৰনিকছ্ , ফাৰ্মাচিউটিকেলছ্ আৰু অটোম'বাইলৰ উৎপাদনকে ধৰি বিভিন্ন খণ্ডত Production Linked Incentive (PLI) আচঁনিৰ প্ৰৱৰ্তনে ঘৰুৱা উৎপাদনক প্ৰৰোচিত কৰিছে আৰু অত্যাধুনিক প্ৰযুক্তিৰ বিনিয়োগক প্ৰসাৰিত কৰিছে। PLI আঁচনিৰ অধীনত এই উদ্যোগসমূহে বৰ্দ্ধিত উৎপাদনৰ সৈতে জড়িত আৰ্থিক প্ৰৰোচনাৰ পৰা লাভৱান হ'বলৈ থিয় দিছে, যাৰ ফলত এনে উদ্যোগসমূহৰ প্ৰতিযোগিতামূলক ক্ষমতা আৰু ৰপ্তানিৰ সম্ভাৱনা বৃদ্ধি পাইছে।

বিত্তৰ প্ৰৱেশ ঃ বিশেষকৈ কভিড ১৯ মহামাৰীয়ে ভয়াবহ কৰি তোলা তাৰল্যতাৰ বাধাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই উদ্যোগ খণ্ডৰ বাবে বিত্তীয় সাহায্য লাভ কৰাটো এক জটিল প্ৰত্যাহ্বান হৈয়েই আছে। সময়মতে ঋণ

লাভৰ গুৰুত্বক স্বীকাৰ কৰি চৰকাৰে এই খণ্ডটোলৈ অতিৰিক্ত কাৰ্য্যকৰী মূলধনৰ সহায় আগবঢ়াবলৈ জৰুৰীকালীণ ঋণ নিশ্চয়তা আঁচনি (ECLGS) আৰম্ভ কৰে। এই আঁচনিৰ অধীনত যোগ্য ঋণগ্ৰহণকাৰীয়ে চৰকাৰৰ পৰা 100% ঋঁণ নিশ্চয়তাৰে জামিনবিহীন ঋণ লাভ কৰিব পাৰিব।

আন্তঃগাঁথনি উন্নয়ন ঃ আন্তগাথনিয়ে ঔদ্যোগিক উন্নয়নৰ মেৰুদণ্ড গঠন কৰে, তথাপিও অনুপযুক্ত আন্তঃগাঁথনি MSME খণ্ডৰ বৃদ্ধিৰ বাবে এক উল্লেখযোগ্য বাধা হৈয়েই আছে। আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰতে ঔদ্যোগিক উন্নয়ন, প্ৰযুক্তি ক্লাষ্টাৰ আৰু MSME ৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰি লজিষ্টিক হাব সৃষ্টি কৰাকে ধৰি আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নক অগ্ৰাধিকাৰ দিছে।

দক্ষতা বিকাশ আৰু উদ্ভাৱন ঃ দ্ৰুতগতিত বিকশিত হোৱা ব্যৱসায়িক পৰিৱেশত MSME সমূহৰ প্ৰতিযোগিতামূলক ক্ষমতা আৰু অভিযোজন ক্ষমতা বৃদ্ধিৰ বাবে দক্ষতা বিকাশ আৰু উদ্ভাৱন অতি প্ৰয়োজনীয়। আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰতে উদ্যোগীকৰণ, বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণ আৰু প্ৰযুক্তি গ্ৰহণৰ প্ৰসাৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যাতে এই উদ্যোগসমূহক ডিজিটিল যুগত লাভৱান হ'বলৈ প্ৰয়োজনীয় সামৰ্থ্যৰ সৰলীকৰণ কৰা হয়। অটল উদ্ভাৱন অভিযান (AIM) -এ উদ্ভাৱনীমূলক ষ্টাৰ্টআপ আৰু উদ্যোগসমূহৰ বাবে ইনকিউবেচন সমৰ্থন, মেন্টৰশ্বিপ আৰু পুঁজি প্ৰদান কৰি MSME সমূহৰ মাজত উদ্ভাৱন আৰু উদ্যোগীকৰণ সংস্কৃতি গঢ়ি তোলাৰ পোষকতা কৰিছে।

বজাৰত প্ৰৱেশ আৰু ৰপ্তানি প্ৰসাৰ ঃ বজাৰত প্ৰৱেশৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু ৰপ্তানিৰ প্ৰসাৰ কৰাটো MSME সমূহে নতুন সুযোগ লাভ কৰিবলৈ আৰু তেওঁলোকৰ ৰাজহৰ প্ৰবাহৰ বৈচিত্ৰ্যতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ অতি প্ৰয়োজনীয়। আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰতে ৰপ্তানি বজাৰৰ বৈচিত্ৰ আৰু বাণিজ্যিক চুক্তিৰ সুবিধা প্ৰদানৰ পোষকতা কৰে যাতে এই উদ্যোগসমূহে বৈদেশিক চাহিদাৰ লাভ উঠাব পাৰে। মূলধনী সামগ্ৰীৰ ৰপ্তানি প্ৰসাৰ (EPCG) আঁচনিখনে MSME সমূহক ৰপ্তানি প্ৰতিযোগিতামূলক ক্ষমতা বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰযুক্তিগত আৰু আন্তঃগাঁথনি উন্নীতকৰণৰ ক্ষেত্ৰত উৎসাহ প্ৰদান কৰে। ইয়াৰ উপৰিও ৰপ্তানিৰ বাবে বাণিজ্যিক আন্তঃগাঁথনি আঁচনি (TIES) ৰ লক্ষ্য হৈছে MSME সমূহৰ বাবে মসৃণ বাণিজ্যিক লেনদেন সহজ কৰি তুলিবলৈ শুল্ক চেকপইন্ট, বন্দৰ আৰু শীতল শৃংখলকে ধৰি ৰপ্তানী সম্পৰ্কয় আন্তঃগাঁথনি শক্তিশালী কৰা।

আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰতে MSME খণ্ডৰ উন্নয়ন বাবে অপৰিসীম সম্ভাৱনা বহন কৰিছে। ইয়াৰ লগতে উদ্যোগীকৰণ, উদ্ভাৱন আৰু বহনক্ষম উন্নয়নৰ পোষকতাৰ বাবে এক বিস্তৃত কাঠামো আগবঢ়াইছে। মূল প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ লগত মোকাবিলা কৰি আৰু এই উদ্যোগসমূহক প্ৰয়োজনীয় সহায় আৰু সুযোগ প্ৰদান কৰি এই পদক্ষেপে এক সজীৱ আৰু আত্মনিৰ্ভৰশীল পথ প্ৰশস্ত কৰে। ভাৰতে স্বাৱলম্বীতা লাভ কৰাৰ পথত অগ্ৰসৰ হোৱাৰ লগে লগে MSME সমূহেও সমগ্ৰ দেশতে অৰ্থনৈতিক সমৃদ্ধি আৰু সামাজিক উন্নয়নৰ সূচনা কৰি সৰ্বাংগীন আৰু সমতাপূৰ্ণ বৃদ্ধিৰ অনুঘটক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে। চৰকাৰ, উদ্যোগৰ অংশীদাৰ আৰু নাগৰিক সকলৰ মাজক সহযোগিতামূলক প্ৰচেষ্টাৰ জৰিয়তে MSME সমূহৰ সমৃদ্ধিৰ নতুন পথ মুকলি কৰি স্বাৱলম্বী ভাৰত গঢ়ি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰতে যথেষ্ট সম্ভাৱনা বহন কৰিছে।

GPS Map Camera
Google
Jamuguri, Assam, India
VG93+2HW, Jamuguri, Assam 785683, India
Lat 26.867657°
Long 94.504006°
26/03/24 01:18 PM GMT +05:30

GPS Map Camera
Google
Jamuguri, Assam, India
Shop No 1,Jaji To Amguri Rd, Near, Assam Trunk Rd, Jamuguri, Assam 785683, India
Lat 26.8678°
Long 94.503975°
15/02/24 01:15 PM GMT +05:30

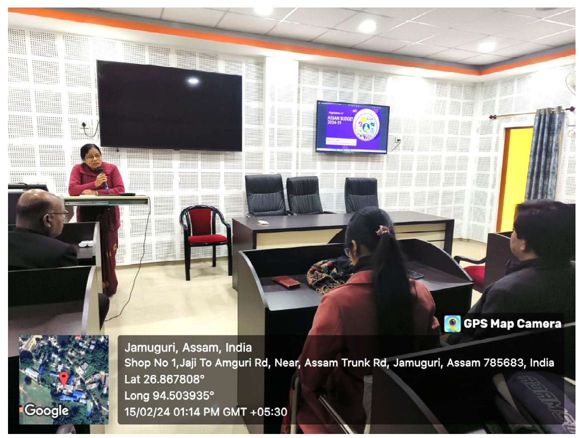
GPS Map Camera
Google
Jamuguri, Assam, India
Shop No 1,Jaji To Amguri Rd, Near, Assam Trunk Rd, Jamuguri, Assam 785683, India
Lat 26.867808°
Long 94.503935°
15/02/24 01:14 PM GMT +05:30

GPS Map Camera
Google
Jamuguri, Assam, India
VG93+6H4, NH2, Jamuguri, Assam 785683, India
Lat 26.867752°
Long 94.503936°
08/04/23 01:44 PM GMT +05:30